

tökéletes biztonsággal kezelt formát) használja a versképzésre, s a mondanivaló lesz magának a verssé válásnak is az oszlopa. Lírán kívüli eszközök. A történet elvágása, az általános tanulás felé való tágitás, emlékek egymásnak gyürkőzése: szabadvers-erények a kötött forma fölött is, mintha a költő télire öltözve lépne ki az utcára, zakója fölé télikabátot is véve

Az utcára kilépve. A téli utcára. Igen, megeshet, hogy a huszonnégy éves Vas valóban egy februári hajnalon gondolta végig saját költői mibenlétét, amikor munkába indulva a postát bontogatta, de a három évvel fiatalabb pályatárstól érkezett levelet már csak a villamos-végállomáson futotta át, szerencsésen még talált helyet, ha a menetiránynak háttal is, olvasta a levelet, ahol W. S. arról próbálja őt meggyőzni, hogy azért ők mégsem vetélytársak, de az érvelés rosszul sikerül, Vas elmereng a levél fölött, a villamos csikorogva indul, kikanyarodik az állomásról. – Hát nem is – gondolja, összehajtja a levelet, és félig olvasottan a zakója (vagy a télikabátja?) zsebébe teszi. – Hát nem is vagyunk mi vetélytársak – állapítja meg keserű öniróniával, de hirtelen azon kapja magát, hogy ez az önirónia jólesik, sőt valami magabiztosságot is ad. „Az ember a fontosabb, nem a vers” – szögezi le, és ebben a pillanatban talán még nem is sejti, hogy most vált eredeti költővé. Fölismerte a valóság és saját személyisége törvényeit. Azt, hogy nincs választás. Hogy valójában csak egyetlenegy lehetőség van, és az a szerencsés, aki képes kitalálni, mi az. „Nem én, de / Pályám szabja meg útjaimat” (FÉRFIKOR) – gondolta. A villamos már a Váci úton járt.

Parancs János

A VERS HATALMA

In memoriam Vas István

Elöljáróban

nem tudom mire való ez az egész
a hétköznapi dolgok párlata
csalóka mint tavasz a téiben
csak turkálnok a szavak között
verseid lapozgatom és ízlelgetem
zamatát a gyógyító egyszerűségnek
jó volna valódi vigaszra lelni
csillapítani az egymásra acsargók
esztelen dühét ami megmérgezi
a normális emberi kapcsolatokat
alig lehet már valakivel eszmét
véleményt cserélni mert eltorzultak
elvadultak ismét a játékszabályok
farsangolnak az ügyes lesipuskások
és a józan észnek most nincsen becsülete

In merito

Nincsenek szavaim.
 Üresség és gyász a szívemben.
 Sivatagos mezőn száraz kórók csörögnek
 Az üvegbura alól valakik
 kitartóan szivattyúzzák a levegőt.
 Egyre nyugtalanabb így
 a kísérlet alanya.
 Vesztét érzi a veszendő.

A nagy nemzedék egyik utolsó tagjaként,
 Jékelyt, Rónayt, Kálnokyt és Weörest követve,
 tíz évvel Zelk után
 merült alá a földbe.
 És most kis világunkban minden átrendeződik.
 Ilyen csillaghullás után az égbolt is elsötétül,
 csak futkározó, villódzó fénypontok látszanak.
 Káprázatok és légvárok emelkednek,
 majd léggömbökként pukkannak el
 Foszlányaikat folyamatosan söpri,
 hömpölyögve sodorja tova a szél.

A bolygónkat körbeölelő derengés viszont
 egyre bársonyosabb, puhább és fényesebb.
 Ragyogó fényburrok-pólya óvja a Földet,
 amint ismeretlen célja felé bukácsol tovább,
 egyedül a kietlen és fagyos űrön át.

Vajda Miklós

A VASNYAKKENDŐ

Valamikor a hatvanas évek közepe táján egy verőfényes júniusi napon V. I. budapesti lakos, költő, polgári foglalkozása szerint kiadói szerkesztő, nős, gyermektelen, ötvenvalahány esztendő, pártonkívüli egyén, egyetlen mozdulattal csaknem forradalmasította a férfidivatot. Magára a mozdulatra pontos ismeretek híján csak következtetni tudunk: alkalmasint dühös, bár elképzelhető, hogy lemondó, esetleg kétségbeesett vállrándítás lehetett. Annyi mindenestre biztosra vehető, hogy e gesztusban forradalmi szándéknak nem volt nyoma. A tudomásulvétel, a beletörődés, egyben a te-